

Stämmanförande av Verkställande direktör Anders Källström tisdagen den 24 maj 2011 på Clarion Hotel, Stockholm

Ett LRF i tiden och för framtiden

Bästa stämmodeltagare,

Det är den 19 april 2011 och klockan har passerat fyra på eftermiddagen. I styrelserummet på Franzéngatan 6 i Stockholm har förbundsordföranden Lars-Göran Pettersson just slagit klubban i bordet för att markera att en enig förbundsstyrelse antagit förslaget till LRFs Livsmedelsstrategi. Det kan tyckas vara en av alla dessa beslut och alla dessa dokument som passerar revy under ett år. Ännu ett exempel på det utvecklingsarbete som ständigt sker i LRF.

Men den mest rätta beskrivningen är det storslagna som LRF kan åstadkomma när medlemmar, förtroendevalda och medarbetare samlas kring något verkligt gemensamt.

Jag tror att fröet till utveckling finns i det lilla, nära sammanhanget! Om en fjärils vingslag på Himmelska Fridens torg i Peking kan orsaka en orkan i Florida så kommer all den kraft som nu kanaliseras för hållbar och lönsam tillväxt inom de gröna näringarna ge verkliga och påtagliga resultat under de år som kommer.

Arbetet med LRFs Livsmedelsstrategi och LRFs Energistrategi har på alla sätt präglat det år som gått. Vi spände bågen. Vi utmanade oss själva. Vi gav alla möjligheter att vara med. Och om det riktigt starka byggs underifrån så har vi något stort på gång.

Vare sig vi beskriver LRF, eller allt det som sker i våra dotterbolag, så har vi medlemmen för våra ögon. Vår gemensamma ambition är att på en växande marknad tillvarata gårdens olika affärsmöjligheter och utvecklingspotentialer inom jord, skog, trädgård och landsbygdens miljö. Och när visionen är tydlig, när den ger oss färdriktning och när uppdraget är formulerat är det faktiskt tryggt att vara koncernchef.

För uppdraget till oss inför 2010 var tydligt: Bygg den operativa organisationen utifrån nya ekonomiska förutsättningar, men skapa resurser som åstadkommer mer och kommer närmare medlemmen. Sånt kan man åstadkomma när man vet vart man skall gå. Inte peka med hela handen utan mer våga visa på möjliga vägar där delaktighet, kunskap och initiativ formar de slutliga vägvalen.

Vi formade en bild av det som skall vara LRF i framtiden. Det pussel som vi till slut skapade fick bli den ledstjärna som gav inspiration när vi satte organisationen, bemanningen och resurserna.

En organisationsmodell brukar ha sin bästa tid långt efter att den sjösatts. Att efter ett halvår in i det nya dra slutsatser är alldeles för tidigt. Men det finns vissa uppgifter som blivit lite av ett lackmestest över förmågan. Att mitt i all denna förnyelse, alla dessa rekryteringar och omdaningar också leverera verksamhet, strategier och ekonomiska resultat har varit imponerande att se.

Arbetet med dialogen runt LRFs Livsmedelsstrategi är väl det bästa exemplet. Först var de åtta förtroendevalda. Sen blev det fyra hundra som utbildades på åtta olika platser runt om i Sverige. Och sedan blev det över 11 000 som fick ta del av analysen, få ana möjligheterna i perspektivet mot år 2020 och sedan aktivt bidra genom mängder av inskickade idéer kring hur vi skall kunna leva upp till: *Mer svensk mat. Mer värd mat. Och fler matbönder i Sverige.*

Ett år - 2010

2010 var ett framgångsrikt år för LRF. Medlemsantalet ökade och vi har all anledning att vara nöjda över det ekonomiska resultatet. Vid utgången av 2010 var antalet medlemmar rekordhöga 170 631 en ökning med 869 medlemmar netto jämfört med året före. Det högsta medlemsantalet LRF någonsin har haft.

Skulle man försöka att göra en beskrivning av allt det vi gör i LRF under ett år, så skulle vi inte få åka hem imorgon. Men om man nu skulle välja några i ett exempel som blir symboler:

- LRF och LRF Konsult fortsatte under 2010 sin satsning på rådgivning för unga företagare inom de gröna näringarna - Startpaketet under 36. Rådgivningen till nästa generation företagare har visat sig vara en bra satsning då alla som tillfrågats har haft, eller kommer att få praktisk nytta av tjänsten.
- Vi har haft speciellt fokus på de stora utmaningarna inom grisnäringen. Det utmynnade i att vi bland annat kunnat erbjuda rådgivning till våra medlemmar inom grisnäringen. De 300 medlemmar som tagit till sig den fria rådgivningen står för nära 40 % av grisproduktionen.
- Det finns alla skäl att lyfta fram den roll som våra regioner utvecklat i att vara noden och katalysatorn i mängder av tillväxt och utvecklingsprojekt runt om i Sverige. "Ung och Grön" i Jönköping, "Biogassamverkan i Säter" i Dalarna eller "Nya Perspektiv" som är ett nytt samarbete mellan regionerna Västra Sverige, Halland och Skåne är bara några exempel på initiativ. LRF har med Kraftsamlingen vässat en projektmetodik där regionerna har förädlat sin roll. Det skall vi fortsätta med.

Att vi som Lars-Göran Pettersson nyss nämnde noterar den högsta siffran för andelen nöjda medlemmar är stort – 71 procent. Än större är att andelen yngre nöjda medlemmar får rekordsiffror. En ökning av nöjdenheten från 71 till 85 procent bland dem i åldern upp till 35 år är stort. Ett varmt grattis till LRF Ungdomen för all den inspiration ni står för just nu. Vår förmåga att attrahera en ny generation företagare är avgörande för tillväxten i de gröna näringarna och för LRFs egen utveckling de närmaste åren.

Ekonomi

Koncernen visade ett resultat efter skatt om 197 miljoner att jämföra med 136 miljoner 2009. Koncernens soliditet är fortsatt god med 33 procent.

Finansförvaltningen gav 2010 en bra totalavkastning på 17 %. Koncernens balansomslutning uppgick till 5,5 miljarder kronor. Sammantaget är ekonomin i balans och vi har resurser för de uppgifter som ligger framför oss. Jag vill i övrigt här hänvisa till den redovisning som finns i stämmoboken.

Från 2010 finns av LRFs Förbundsstyrelse fastställda ägardirektiv för samtliga dotterbolag. Här beskrivs kund- och medlemsnyttan och här beskrivs också våra avkastningskrav. Ibland finns anledning till avvikelser över tid, men då skall detta klokt kunna förklaras. Vi tror att företag som genererar vinst är sunda företag som kan investera i kompetens, teknik och goda medarbetare.

Mycket har hänt i dotterbolagen under året:

LRF Media redovisade en vinst på 70 miljoner kronor och införlivade 6 nya titlar under 2010. Skälet till det goda resultatet härrörs från effektiviseringar, kostnadsmedvetenhet och hårt arbete. Som ett uttryck för ägarens långsiktiga syn på verksamheten har LRF Media i Torsby flyttat in i nya lokaler där femtio medarbetare sköter kundtjänst och prenumerationsärenden. LRF Media i Stockholm kommer under 2013 flytta in i nya lokaler ett stenkast från LRF och Franzégatan.

LRF Konsult omsatte återigen över 1 miljard och redovisade ett resultat på ca 61 miljoner kronor. Det är också en prestation på en marknad som kännetecknats av mycket hård konkurrens. Under 2010 fick LRF Konsult en ny organisation, med ett mycket tydligt lokalt ansvar för lokala affärer där vi skall bli bättre på att möta kunder och marknad. LRF Konsult har 138 kontor och fler än 1 600 anställda i vårt land.

LRF Försäkring är vårt redskap för att över tid se till att vi kan erbjuda våra medlemmar kloka och genomtänkta försäkringslösningar. Inriktningen sedan tre år tillbaka är att vara en beställare och upphandlare och därmed lämna tanken på att själva producera försäkringsprodukter.

Här vill jag speciellt nämna ett första steg vad gäller upphandling av en unik medlemsförsäkring där vi kommer att erbjuda en helt ny allriskförsäkring för skogsägare. Motivet är medlemsnyttan och det faktum att nära hälften av den privata skogen inte är försäkrad. Produkten kommer att lanseras i nära samverkan med våra skogsägareföreningar. Samarbetet med Länsförsäkringar gällande våra förmånliga personförsäkringar fortsätter med LRF Försäkring som återförsäkrare och med oförändrade medlemsförmåner.

Svenskt Sigill har fortsatt att arbeta fokuserat och konsumenternas kännedom om Svenskt Sigill-märket har ökat till rekordhöga 81 %. Under året ökade också antalet anslutna lantbruksföretag till över 5 000. Vi genomför under året en strategisk översyn av Svenskt Sigills inriktning och ser bolaget som en viktig aktör i det fortsatta arbetet i förverkligandet av LRFs Livsmedelsstrategi.

LRF Samköp genomförde ett lyckat upphandlingsprojekt där närmare 2 500 företagare var med och bidrog. Ett resultat i upphandlingen är en besparing i storleksordningen på 50 miljoner kronor de kommande tre åren för våra medlemmar enbart på avtalet med Ahlsell. Ett annat exempel är att LRF tillsammans med LRF Samköp också arbetar för att utveckla marknaden för trådlöst bredband där täckningen är som sämst. Hundra medlemmar kommer under sommaren testa trådlöst bredband från Net1. Denna fråga kommer att bli alltmer aktuell framöver eftersom Telia tar ner det fasta telenätet på delar av landsbygden.

Sånga-Säby kommer snart att få uppleva en historisk förändring. Vi inleder i år en investering i en ny hotellbyggnad och totalt kommer vi att satsa 110 miljoner kronor i syfte att modernisera och expandera konferensverksamheten. Det kommer att betyda mycket för den fortsatta utvecklingen för företaget.

Vi sålde Svensk Markservice 2010. Försäljningssumman uppgick till 124 miljoner kronor. Sedan 1992 har Svensk Markservice varit ett helägt dotterbolag i LRF-koncernen och grundades för att underlätta för Sveriges bönder att etablera verksamhet inom entreprenadnärings. Det uppdraget är slutfört. Entreprenadverksamheter genererar totalt 6 000 årsverken och den totala omsättningen ligger på hela 8,5 miljarder kronor. Med försäljningen av Svensk Markservice till Inter IKEA Investments har det skapats goda utvecklingsmöjligheter för bolaget och den nya ägaren har tydligt deklarerat betydelsen av ett nära samarbete med Sveriges bönder.

Under vintern har vi bildat ett helt nytt dotterbolag - Macklean Strategiutveckling AB. Bolaget ska erbjuda konkurrenskraftiga och högkvalitativa konsulttjänster inom rådgivning, implementering, analys och utbildning. I första hand ska bolaget vända sig till stora och medelstora företag som har sin bas i de gröna näringarna. Men även verksamheter inom den offentliga sektorn ska kunna ta del av Mackleans tjänster. Macklean Strategiutvecklings verksamhet ska vara igång senast vid årsskiftet och vår målsättning är att inom några år ha ett tjugotal medarbetare som besitter unik kompetens för de gröna näringarna. Vi vill attrahera de bästa, den yttersta kompetensen, och ser inte minst möjligheter att från tid till annan ge duktiga medarbetare i koncernen möjligheter att förmedla sina kunskaper på en konkurrensmarknad.

Namnet kanske ni undrar över – Ja det är efter pionjären och entreprenören Rutger Macklean som på 1780-talet reformerade det svenska jordbruket, anses som fader till storskiftet och utvecklade produktiviteten med en avsevärt ökad avkastning som följd. Det är en bra ”story” som kan inspirera i vår tid.

Andra större affärer är att vi under året sålde vårt innehav i fastighetsbolaget Klöverm med en reavinst om 273 miljoner kronor. Och under senaste veckorna har ni sett att LRF - Lantbrukarnas Ekonomi AB - sålt sina aktier i Setra Group AB till Mellanskog. Det är ett klokt upplägg där LRF och Mellanskog under åren haft en samsyn för hur bolaget ska drivas och utvecklas. Nu kan Setra fortsätta förverkliga den strukturplan som tidigare satts upp och koncentrera produktionen. Köpeskillingen för LRFs andel – 22 procent av aktierna - uppgick till 174 miljoner kronor.

Kraftsamling

Under perioden 2005-2010 avsatte LRF 500 miljoner kronor utöver ordinarie budget för olika insatser i syfte att förverkliga visionen. Kraftsamlingen avslutades planenligt i december 2010. Sammanfattningsvis kan vi säga att Kraftsamlingen gett tydlig medlemsnytta med framgångsrika projekt som t ex:

- Kraftkommunikation – där vi i projektet Hunger nådde 1 000 opinionsbildare och nära 62 000 besökare i utställningen på Kulturhuset i Stockholm
- Kraftsamling Skog – där vi slog alla förväntningar med 73 000 deltagare och där vi nu går vidare med Krafthandling Skog
- Dialogen - där 850 medlemmar träffade och samtalade med drygt 1 300 intresserade konsumenter i 44 dialoger runt om i landet
- I LRF och LRF Konsults gemensamma erbjudande om Framtidssamtal hade vi satt målet till 500 samtal under året som gick. Det blev 805 framtidssamtal under 2010. Nu tar LRF Konsult denna metodik vidare i sina kundrelationer.

Det är omöjligt att sammanfatta fem år i ett stämmotal. Men jag kan försäkra stämman att effekterna är påtagliga på flera områden. Vi tar de viktigaste erfarenheterna med oss och inser att den unika satsningen i hög grad har och kommer att påverka de gröna näringarna i Sverige.

Skapa hållbar, lönsam tillväxt

Med den kompetensväxling vi genomförde i LRF under 2010 ska LRFs interna arbetssätt utvecklas vad gäller att gå från produktionsfokus till marknadsfokus, från fast struktur till mer projektorienterat arbetssätt, att utveckla våra mötesplatser än mer och inrikta vår kompetens för hållbar tillväxt.

Vi organiserar LRF för företagande- och gårdsperspektivet där livsmedel, energi och landsbygdsföretagande är nyckelområden. Vi flyttar resurser så långt ut i organisationen som möjligt. Vi har aldrig haft så mycket kraft så nära de enskilda medlemmarna.

Vid sidan av medlemmarna och våra förtroendevalda är medarbetarna vår viktigaste resurs. I kunskapsföretaget LRF skall vi ha högt ställda ambitioner att leva upp till vår tids krav på en god arbetsgivare och ett arbete där utveckling, karriärmöjligheter och jämställdhet är viktiga delar. Ett exempel på ambitionerna är att vi under 2011 startade LRFs Ledarakademi där alla våra chefer och ledare skall ges en kunskapsplattform för sitt ledarskap. Ett annat exempel är den möjlighet vi erbjuder för medarbetare att praktisera på LRF-kontoret i Bryssel. Under två veckor ger Brysselkontoret en introduktion och utbildning kring EU i allmänhet och i synnerhet de frågor vi berörs av. Brysselarenan är också en hemmaarena och de näringspolitiska frågorna är fortsatt en mycket viktig del av vårt arbete.

Hållbara satsningar

LRFs ambition är att göra sitt yttersta för att skapa förutsättningar för en hållbar och lönsam tillväxt i de gröna näringarna. Vi menar allvar och är med vår vision beredda att ta nödvändiga initiativ för att aktivt bidra.

För vi vet att intressena aldrig ljuger. Det är ingen annan som skapar utrymmet åt oss! Ska våra gröna näringar ta mer plats och ta mer del av den växande efterfrågan, så finns utrymme för fler initiativ, fler samverkansidéer, fler företag och mer innovationer: *Med det synsättet är vi inte i slutet på historien. Vi är i början på framtiden!*

Förbundsstyrelsen beslutade i december att för åren 2011-2014 avsätta en ram om 300 miljoner kronor till satsningar för hållbar tillväxt i de gröna näringarna. Detta sker för att LRF ska klara av att leverera mot högt ställda mål inom ramen för ett genomförande av livsmedels- och energistrategierna samt vara en katalysator för tillväxt, lönsamhet och attraktionskraft.

Styrelsens inriktningsbeslut handlar om satsningar och strategiska investeringar. När det gäller satsningarna har två områden identifierats:

1. Marknads- och företagarutveckling
2. Opinionsbildning och kommunikation

Med utgångspunkt i detta och med stämmans behandling av LRFs Livsmedelsstrategi och LRFs Energistrategi pågår en beredning av satsningsförslag som ska kunna sjasättas under innevarande år.

Innan jag avslutar.

På hösten 1970 kom RLF (Riksförbundet Landsbygdens Folk) och SL (Sveriges antbruksförbund) efter många långa förhandlingar överens om att slå sig samman. 1971 var det år LRF startade. Alltså firar vi 40 år i år. Men naturligtvis är vår historia mycket längre än så och det uppmärksammar vi med en ny fantastisk webbsida som med hjälp av artiklar, filmer, bilder och statistik berättar vår historia som väl egentligen började redan 1917. Varje år kommer materialet på sidan att växa och det är också meningen att LRFs lokalavdelningar lämnar in sin egen föreningshistorik till oss så att vi kan berätta allas vår historia. Välkomna att i pauserna under stämman titta på webbsidan LRFs Historia.

I både livsmedels- och energistrategin är perspektivet mot år 2020 bilden av den önskvärda framtiden. En bild av Sverige om nio år är tillräckligt långt bort för att våga vara visionär - och nära nog för att inse att vi måste börja nu.

Jag hade förmånen att få besöka flera av årets regionsstämmor och tagit med mig en otroligt positiv känsla av inspiration, engagemang och ett tydligt ungdomligt inslag.

Underskatta inte att det vi gör har betydelse. I anslutning till mitt anförande på regionstämman i Mälardalen kom Sture Jönsson fram till mig. Sture var vice ordförande i LRFs riksförbundsstyrelse under 90-talet. Han tackade för anförandet och sa: *"Ja under hela 90-talet så präglades vårt arbete nästan helt av överproduktionen och att få ned den"*. Han gjorde konstpaus och sa sedan *"som vi lyckades. Det tog tid, men vi lyckades!"* Det var halvt på skämt men förde tanken till att vårt perspektiv förr eller senare också präglar bilden av den tid som skall komma.

Så med en stark tilltro till den egna förmågan i perspektivet om hållbar och lönsam tillväxt för de gröna näringarna hoppas jag att vi en dag kan säga detsamma:
"Som vi lyckades. Det tog tid, men vi lyckades!"

Tack !